

LANDBRUGSRÅDET

Bilag 17.

København V, d. 4. november 1953.

Til handelsministeriet.

I anledning af handelsministeriets i skrivelse af 24. september d. å. derom fremsatte anmodning skal landbrugsrådet herved fremkomme med følgende bemærkninger om den af trustkommissionen afgivne betænkning nr. 3: „Konkurrencebegrænsning og monopol“.

1. Betimeligheden af, at der på nærværende tidspunkt gennemføres en permanent lovgivning om konkurrencebegrænsning og monopol.

Som anført i betænkningen er den nugældende lov, d. v. s. lov nr. 378 af 14. november 1952 om prisaftaler m. v., af midlertidig karakter, idet den kun gælder indtil 15. november 1953. Såfremt denne lov ikke på dette tidspunkt er afløst af en ny lov, træder lov nr. 158 af 18. maj 1937 om prisaftaler m. v. automatisk i kraft igen.

Som følge af den uhyre forskelligartede karakter, som enkeltvirksomheder, sammenslutninger, bestemmelser og aftaler på pris- og erhvervsfrihedsområdet har, har såvel den nuværende lovgivning som den foreslåede fremtidige permanente lov i høj grad en rammeagtig karakter. Det er næppe muligt i lovsform at opstille nøje afgrænsede regler for, hvornår en aftale m. v. er af så samfundsskadelig karakter, at kontrolorganet bør gribe ind, lige så lidt som det er muligt i lovsform at fastsætte nærmere regler for, i hvilket omfang og på hvilken måde kontrolorganet i det enkelte tilfælde bør udøve sine beføjelser. Både den nuværende lovgivning og en eventuel fremtidig lovgivning opererer derfor med i høj grad skønsmæssige begreber såsom urimelige priser eller utilbørlig indgriben i erhvervsfriheden, selvom der nok vedrørende omkostningsberegning og avanceberegning er fastsat visse brede, vejledende regler. Konsekvensen heraf er, at det første krav, der bør stilles til en permanent lovgivning på heromhandlede område, må være, at den

lovgivende myndighed ved lovens givelse er i besiddelse af særdeles fyldige oplysninger i form af en righoldig praksis for, hvorledes de bestående kontrolorganer hidtil har benyttet deres beføjelse til at gribe ind overfor urimelige aftaler m. v. Som anført i kommissionsbetænkningen er dette imidlertid ikke tilfældet. Loven af 1937, der var en permanent og vidtgående trustlov, har kun i meget ringe omfang virket i praksis, idet priskontrolmyndighederne allerede fra 1939 har måttet benytte deres arbejdskraft i altovervejende grad til at modvirke de særlige prisstigningstendenser, som krigs- og efterkrigstidens vareknaphed har fremelsket. Først i det seneste årstid har prismyndighederne kunnet påbegynde en virkelig gennemgang af det store antal anmeldte aftaler. Hertil kommer, at det kortlægningsarbejde over, i hvor høj grad dansk erhvervsliv præges af konkurrencebegrænsende forhold, som trustkommissionen ved loven af 1949 har fået i opgave, kun er i sin begyndelse.

I betragtning af foranstående finder landbrugsrådet ikke, at man på nærværende tidspunkt bør søge gennemført en permanent lovgivning. Landbrugsrådet foreslår derfor, at man søger den nugældende lov med visse ændringer, jfr. nedenfor, forlænget i mindst et år.

2. Kontrolorganets adgang til at fastsætte maksimalpriser og maksimalavancer.

Som tidligere omtalt er det i kommissionsbetænkningen fremhævet, at en fremtidig permanent lov er tænkt at skulle gælde i et samfund, hvor der hersker høj stabil beskæftigelse, og hvor der samtidig ikke gør sig inflatoriske tendenser gældende. Kommissionen har derfor fremhævet, at det ligger udenfor kommissionens opgave at tage stilling til eventuelle videregående beføjelser, navnlig i henseende til offentliggørelse af maksimalpriser og maksimalavancer, som